

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

ДАРОМЪ

Екзархъ Иосифъ I.

На 18 май т. год. се навършватъ 100 години отъ рождението на бележития български първоиерархъ, блаженопочиналия Екзархъ Иосифъ I. По тоя случай всички родолюбиви българи и върни чада на православната българска църква още веднажъ заслужено ще изразятъ своята голѣма почитъ къмъ последния си екзархъ.

Съ какво Негово Блаженство Екзархъ Иосифъ I е заслужилъ тая почитъ? И кое го налага така силно въ съзнанието ни? — Неговата плодотворна и разнообразна деятелностъ и гигантска борба, която той е изнесълъ на плещитѣ си за запазване и оползотворяване на завета на църква и народъ.

На 24.IV. 1877 г. Негово Блаженство стѣпва на екзаршеския престолъ, за да замѣсти доблестния си предшественикъ Екзархъ Антимъ I, който предпочелъ заточението предъ това, да извърши предателство къмъ своя народъ. Ученикътъ приелъ отъ своя учител и духовенъ отецъ екзаршеския жезълъ, а ведно съ него, отъ коравитѣ му ржце, — и непожтнатъ народния заветъ. Той е застаналъ здраво на сжщитѣ позиции и самоотвержено бранилъ скжпото народно достойние. Настжпили тежки моменти. Размирици и катастрофи въ европейскитѣ вилаети на империята я раздрусватъ изъ основи. Страшни мжки и теглила настжпили за българския народъ. Високата порта гледала съ недовѣрие на екзархията и търсила случай да я унищожи. Негово Блаженство, обаче, стоялъ твърдо на своя постъ и отъ тукъ бранилъ придобититѣ права и се мжчилъ да облекчава положението на българитѣ доколкото възможноститѣ му позволявали при създаденитѣ обстоятелства. Идва и Освободителната война. Въ Санъ Стефано се реализиратъ българскитѣ идеали. Народната радостъ е неопишуема. Но тя скоро се помрачава отъ решенията на Берлинския конгресъ, който разпокжсва България на 5 части. Единъ милионъ и половина българи отново оставатъ подъ турско робство. Каква е сждбата на екзархията? Имали смисълъ по-нататъшното и стоеие въ Цариградъ следъ даденитѣ отъ Берлинския конгресъ реформи? По тоя въпросъ мнозина отъ свободна България сж

на мнение, че стоеието на екзархията повече въ Цариградъ е безсмислено, още повече, че турското правителство едва ли ще смѣта фермана въ сила. Не така мисли, обаче, екзархътъ. Въпреки мнението, дори на голѣми дейци отъ възраждането, като Д-ръ Чомаковъ, който смѣталъ фермана за мъртавъ, Негово Блаженство се връща отново въ Цариградъ. Той схваналъ много добре, че следъ решенията на Берлинския конгресъ не само, че не трѣбва да се напуца Босфорътъ, но съ тактъ да се реставрира Българската екзархия въ Цариградъ, или по-право да се създаде втора екзархия.

Още въ първитѣ дни отъ своето връщане въ Цариградъ, като високъ турски сановникъ, Негово Блаженство се поставя на лоялна почва предъ Високата порта. Бидейки безъ нито една епархия въ отново поробенитѣ български земи, но съ фермана въ ржце и съ реформитѣ на Берлинския конгресъ, Негово Блаженство съ голѣмъ тактъ и съ много усилия успѣлъ да създаде отново екзархията и да придобие правото да изпрати български митрополити въ закрититѣ презъ войната епархии. За постигане на тази си цель той ималъ да се бори съ двама мощни врагове — съ турското правителство, което все още гледало на екзархията съ недовѣрие и съ гръцката патриаршия, която искала да увеличи диоцеза си съ тѣзи чисто български вилаети.

Въ ония сждбоносни моменти човѣкъ не може иначе да си представи Негово Блаженство Екзархъ Иосифъ I освенъ въ образа на духовенъ великанъ, защитникъ на свещени права.

На настжпванията за признаване правата по фермана сж се опълчвали въ унисонъ Високата порта и Цариградската патриаршия. Тѣ еднакво имали интересъ да се унищожи, или най-малко, да се премѣсти екзархията отъ Цариградъ. Особено патриаршията е правила всичко възможно, използвала всички средства и удобни моменти, за да унищожи екзархията, защото виждала въ нея възкръснали Търновската Патриаршия и Охридската Архиепископия и пречка за осжществяване и на мегалоелинската идея. Срещу тѣзи нападки, доноси и интриги, представляващи твърде голѣма опасностъ за екзархията,

Негово Блаженство Екзархъ Иосифъ I.

(спомени).

Въ продължение на шестъ години — отъ 1902 до 1908 година следвахъ курса на Българската духовна семинария въ Цариградъ. Това духовно учебно заведение се издържаше отъ Българската Екзархия съ цель да се подготвятъ духовни ръководители на българския народъ въ предѣлитѣ на Отоманската империя. Семинарията даваше на Македония и Тракия учители, свещеници, председатели на църковнитѣ общини (архиерейски намѣстници) — всички добре подготвени да подържатъ и развиватъ националното самосъзнание на българския народъ подъ турското робство и да го издигатъ въ културно отношение. Тая семинария бѣше дѣло на Блаженопочиналия Екзархъ Иосифъ I. Тя си имаше ректоръ, инспекторъ, преподаватели и възпитатели, които вкупомъ съставляваха учителски съветъ. Но каквото и да вършеха всички тия лица по отдѣлно и вкупомъ за възпитателното и образователно дѣло на семинарията всичко ставаше съ знанието и одобрението на Екзарха Иосифа и съгласно съ насокитѣ, които той винаги поставяше въ програмата на семинарията. Персоналътъ на семинарията бѣше подбиранъ и назначаванъ лично отъ Екзарха. Както той подготвяше въ семинарията лица за бждащи учители и свещеници въ диоцеза на Екзархията въ областта на Отоманската империя, така се грижеше да подготви и бждащи учители и възпитатели за семинарията, висши духовници и владии. Учителитѣ и възпитателитѣ въ семинарията подбираха и посочваха на Екзарха Иосифа даровити и подходящи ученици, които той лично поканваше да приематъ монашество и се подготвятъ за по-отговорна служба на църквата. Таквото ученици, които се отзоваваха на отпращанитѣ имъ покани, обикновено самъ Екзархътъ тържествено подстръгваше въ монашество и ржкополагаше въ иеродияконски чинъ. Следъ като завършваха курса на семинарията, младитѣ монаси биваха изпращани отъ Екзархията обикновено въ Русия да добиятъ висше духовно образование. Тѣ бѣха бждащитѣ владии на българската църква. Но екзархъ Иосифъ не пропускаше случай да привлече на работа било въ семинарията било въ Екзархията даровити и способни лица, които той намираше и вънъ отъ кадъра, що подготвяше семинарията. Въ тия свои грижи Екзархъ Иосифъ привлече учителя отъ Пловдивската гимназия Стоянъ п. Георгиевъ за учител-възпитателъ въ Цариградската семинария, който впоследствие прие духовенъ санъ и стана протосингелъ на Екзархията, а по-късно — Софийски Митрополитъ (Стефанъ). Възпитаници на Екзарха Иосифа сж днешнитѣ Митрополити Паисий Врачански, Борисъ Неврокопски, Софроний Търновски и покойниятъ Митрополитъ Антимъ Ловешки. Въ това число е и Бръгалнишкиятъ Епископъ Панаретъ, както и епископъ Климентъ, управляващиятъ днесъ Българската Екзархия въ Цариградъ и професоръ Архимандритъ Ефтимий. Отъ броя на сжщитѣ сж и неприелитѣ духовно звание: професоръ Иванъ Снѣгаровъ, Христо Поповъ, редакторъ на „Църковенъ вестникъ“, Вениаминъ Димитровъ, редакторъ на „Народенъ стражъ“, Каменъ Димовъ, началникъ на стопанското отдѣление при Св. Синодъ, Петъръ Диневъ, учител и др., както и станалиятъ енорийски свещеникъ Икономъ Димитъръ Ташевъ, Плѣвенски архиерейски намѣстникъ.

стоялъ единъ гигантъ, единъ голѣмъ умъ, единъ тънъкъ юристъ, който вървалъ дълбоко въ правото, което защищавалъ и спокойно очаквалъ благоприятния резултатъ. Често пжти и най-жестокитѣ удари, насочени къмъ екзархията, той успѣвалъ да използва, за да придобие нѣщо полезно.

Най-сетне, следъ голѣми трудности и дадени скжпи жертви, се получава разрешение за екзархията да остане въ Цариградъ и обещание да се дадѣтъ бера-ти за митрополити на епархийтѣ въ Македония и Одринско. По-късно това обещание се изпълнява, и отъ тогава, отъ бръговетѣ на Босфора, се започва едно грандиозно строителство, чийто гениаленъ ръководителъ билъ самъ екзарха. Започва се една мирна културна еволюция. Църкви и училища се откриватъ навсѣкжде по села и градове, а числото на ученицитѣ скоро достигнало до десетки хиляди. Образцовитѣ училища — гимназии въ Солунъ, Скопие и другаде сж сж само частъ отъ величественото здание на народностния духъ, което се строи отъ екзархията. Църквитѣ и училищата се оказватъ най-силнитѣ крепости за запазване единството на народностния духъ.

Така, въ продължение на близо 40 години, при крайно лоши условия съ завидно усърдие, съ постояненъ трудъ, съ безстрашие и упоритостъ въ работата, Негово Блаженство успѣ да придобие такива права и привилегии и да създаде такива духовни блага за духовнитѣ си чада отъ ония мѣста отъ неговия диоцезъ, които и днесъ красятъ ореола на неговия свѣтълъ образъ.

Свещ. Ил. Георгиевъ.

За да се създаде здрава духовна връзка между българитѣ отъ робска Македония и Тракия и ония отъ свободна България, Екзархъ Иосифъ, поиска презъ 1902 година да се из-

Денъ на детето.

Всѣка година у насъ се опредѣля единъ денъ за нашето дете. Този празникъ не е само социаленъ, държавенъ, или общественъ, но е и религиозенъ. Не напразно върховната управа на Българската Православна църква напомня на своите органи да се организира по-добро и смислено отпразднуване на този денъ. Покрай преценката на грижитѣ ни за умствения и тѣлесенъ растежъ на нашата младежъ, трѣбва въ деня на детето да преценимъ и досегашнитѣ ни старания за нейното духовно, морално и религиозно въздигане.

Прочее, за кого е отреденъ този празникъ? За децата ли? А какъ да ги поучимъ само въ единъ денъ, ако празникътъ е за тѣхъ? Тѣ макаръ и да сж седнали вече на училищната скамейка, още не могатъ напълно да усвоятъ правилата на хигиената, ако пожелаемъ, на това да ги поучимъ този денъ, защото тѣхната буйностъ имъ пречи да следватъ тия правила. Децата още не могатъ да разбератъ цената на саможертвата за ближния, защото вродениятъ у тѣхъ детски егоизмъ и себевнимание често не имъ позволяватъ да помислятъ за нуждитѣ на другарчето си. Тѣ още не могатъ да вмѣстятъ у себе си и да проумѣятъ величието на божественитѣ истини, защото тѣхнитѣ детски представи често имъ пречатъ да се отдѣлятъ отъ материализираното си мислене. На тѣхъ ли тогава трѣбва да се говори за значението на днешния денъ? На тѣхъ ли трѣбва да чертаемъ въ този денъ пѣтица, по които трѣбва да вървятъ, когато тѣ — децата ни, въобще още не могатъ да вървятъ съ мисълта си, а едва пълзятъ? Не за тѣхъ, а по-скоро за

възрастнитѣ е опредѣленъ този празникъ. За насъ — тѣхнитѣ близки, тѣхнитѣ наставници, възпитатели и родители.

Та когато наблюдаваме при себе си въ празнично настроение нашата младежъ, да преценимъ всѣкой въ своето си съзнание, какво добро и ценно е засѣлъ въ душата първомъ на своето дете, а после и на това на своя ближнѣ. И още — всѣки отъ насъ да обмисли, какъ и за въ бѣдаще да действува въ това направление.

Предъ възрастнитѣ трѣбва да изпѣква най-вече въ деня на детето оная отговорностъ, която тѣ самоволно сж поели върху себе си като бащи, възпитатели и учители за възрастването на нашата младежъ. Отговорностъ къмъ своите създания — за тѣхния правилнъ тѣлесенъ и умственъ растежъ, отговорностъ спрямо ближния — като членове на единъ социаленъ организъмъ, отговорностъ и спрямо Бога, като господари на повѣрениа ни отъ Него талантъ на детската душа. Този талантъ именно ние не бива да зараваме въ земята, за да го поднасяме, кога настѣпи времето, въ първото му състояние. Напротивъ, за тази детска душа ние трѣбва да употребимъ всички свои усилия, способности и влияние, за да удвоимъ този талантъ — да дадемъ на обществото синове почтени, трудолюбиви и доблестни, а на Бога — чеда пълни съ любовъ и вѣра. Само тогава ние ще заслужимъ своята пълна награда: „Добрий и вѣрний рабе, надъ малкото си билъ вѣренъ, надъ много ще те поставя; влѣзъ въ радостта на Господаря си!“

Каква преценка въ деня на детето ние можемъ да дадемъ за своята дейностъ и грижи, които до сега сме положили за нашитѣ деца? Защо да се обвиняваме единъ други, когато всички заслужаваме упрекъ? Нали бащата не се стреми да обуздава своите влечения и страсти поне предъ своите деца? Нали майките клеветятъ и злославятъ своите познати предъ своите рожби? Нали тѣ и двамата често предъ тѣхъ се каратъ, ругаятъ и уреждатъ недоразуменията си? Ако това е възпитанието, което ние въ семейството даваме на децата си, когато тѣ и тѣломъ и духомъ сж наша частъ, кой тогава ще положи по-пълни и искренн грижи за тѣхъ? Да не винимъ учителя, защото той е само (следва на 4 страница).

Вестницитѣ за Великденъ.

„Църковенъ вестникъ“, „Пасхирско дѣло“ и другитѣ църковни списания и вестници ни дадоха изобилнъ и богатъ пасхаленъ материалъ.

„Църковенъ вестникъ“ печата на предно мѣсто статия отъ Дѣда Неофита — Високопреосвещениятъ председателъ на Св. Синодъ — пропита съ искрена и дълбока вѣра въ историческата достовѣрностъ на Христа, като Личностъ, на чудесата и възкресението Му, за радостта, която Христовото учение внесе въ свѣта и запечата въ великия денъ на възкресението и за новото у човѣка, привнесено отъ Евангелската проповѣдь. Безъ да изреждамъ оригиналнитѣ и хубави статии въ този забележителнъ пасхаленъ брой на „Ц. в.“, ще спомена само втората подъ редъ статия отъ Високопреосвещения св. Софийски Дѣда Стефана, въ която той съ присжия си блѣстящъ езикъ ни въвежда умѣло въ най-дълбокия етажъ на християнската мистика.

— Кой е смисълътъ на Христовата саможертва?

— Примирение между Бога и човѣка.

— Антропоморфично разбрано? Че Богъ ни е билъ сърдитъ и сега, като Му се принесе „курбанъ“, ни се отсърдя?

— Не.

— Юридически тълкувано? За грѣхъ — изкупление, за престѣпление — наказание.

— Не.

Друга е тайната на примирението. Христосъ ни е далъ възможностъ и сили, да можемъ да влизаме въ общение съ Божествения и Вѣченъ Духъ. Да просвѣтне потъмнѣлото у човѣка. Да се прояви истинскиятъ му образъ, който е божественъ. Да се прояви като образъ на фотографическа плака следъ промивка.

— Трѣбвало ли е жертва?

— Да. Не на Бога и не за Бога само, а и за насъ, да се научимъ, че радостъ има само въ служене на доброто до самопожертвование.

„Отечество“ въ уводна статия ни говори за вѣчната война между добро и зло. Спасителътъ даде своята скъпоценна кръвъ за доброто, но борбата не е свършена и не е спрѣла. Въ тази борба, може би, ще се наложи да бѣде въвлечена и България. Но тя знае, че стои на страната на доброто и правдата и чака „третия денъ“ на своето възкресение.

Въ друга статия „Отечество“ дъри причинитѣ за вѣчнитѣ борби и конкретно за последната война. И между другото, намира тия причини и въ... „последователното изтласкване на християнското учение и църквата отъ сектора на обществената и държавенъ животъ“. Църквата, споредъ автора, е единствената, която може да спаси, което още е останало или ще остане следъ борбата, като възкреси въ съзнанието на хората Христовия образъ.

„Слово“ вѣрва въ спасителната и резултатна мисия на църквата.

„Какво щѣше да представлява свѣтътъ безъ благотворното влияние на Христовото учение? „Вѣченъ миръ“ може и да не настане на земята. Но ние сме родени за борба и страдание, а не за земно блаженство. Христовиятъ кръстъ ни учи съ куражъ да пренасяме и своите страдания.

Въ „Зора“ г. Йорданъ Бадевъ разглежда съ горестъ човѣшкото несвършенство. И добри, и зли молятъ едновременно Бога за онова, което въ даденъ моментъ имъ се струва необходимо. Противници се молятъ за победа надъ врага все на Бога. Това човѣшко несвършенство, дори въ време на молитва, се коригира отъ вѣрата въ задгробния животъ, дето негли хората, може би, сж по-добри. Вѣрата въ възкресението и задгробния животъ е най-свѣтлата страна на Евангелското учение и най-силната опора на човѣка въ житейскитѣ борби.

Прекрасната статия на г. Бадева има, обаче, едно петно. Възкресението, споредъ него е митъ. Свѣтъ митъ, но митъ.

Кому тогава пише тая статия г. Бадевъ? На такива ли като себе си, които считатъ възкресението митъ и не могатъ да черпятъ сили и опора отъ вѣрата си въ задгробния животъ? За такива е митъ и цѣлата хубава поезия на Бадева и тѣ едва ли ще дочетатъ до края статията.

— Или за други, които вѣрватъ въ историческата достовѣрностъ на Евангелския разказъ и за които красиви статии за „свещени митове“ сж само пакостни!

Пакъ въ „Зора“ г. Дим. Талевъ ни дава въ подлистникъ последнитѣ моменти отъ земния животъ на Спасителя, преразказани споредъ Евангелието и пълни съ въдохновение и жива вѣра.

„Миръ“ ни говори за българското „воистина възкресе“. Въ мирни

Архимандритъ Михаилъ

Грѣхътъ на Иуда.

Тоя грѣхъ на славянски се нарича „Сребролюбие“ — дума, която въ днешно време е непривична за слуха. За слуха? Само за слуха ли? Като че ли тая дума е непонятна и за нашата съвестъ. Когато сж били живи думитѣ на Спасителя: „Ако вие давате въ заемъ, като се надѣвате да получите обратно, вие постѣпвате като езициститѣ“. Тогава смисълътъ на думитѣ е билъ и широкъ, и ясенъ... А въ днешно време, когато сжществува и „християнска“ норма за проценти, какво да считаме за сребролюбие? Има ли даже и сребролюбци?... Може ли да говоримъ за такъвъ смъртенъ грѣхъ, като сребролюбие и още повече — струва ли си за него да се говори, ако той въ сжщностъ е такава рѣдкостъ?

Така ли? Рѣдкостъ ли? Далечъ не е така. Работата е въ това, че ние, като сме така далече отъ заветитѣ на нагорната проповѣдь, престанали сме да разбираме даже и смисъла на славянската дума „сребролюбие“. — Кой е той?

Ние сме свикнали да си представяме сребролюбца или въ нѣкакъвъ трагически образъ на скъперника рицаръ, който празнува надъ свои-

тѣ пълни съ злато сандѣци и тържествува при ѣдничката само мисълъ за това, колко кърви и сълзи е пролѣто заради това злато въ тия сандѣци... Или въ образа на Плюшкина и молиеровския Харпагонъ. Помните първия типъ. Стариата баронъ надъ пълнитѣ съ злато сандѣци:

„Тѣй както младъ обесникъ чака среща съсъ нѣкоя развратница лукава, иль глупава, измамена отъ него, и азъ тѣй сжщо цѣлъ денъ съмъ очаквалъ минутата, когато въ тайни зимникъ ще влѣза при ковчезитѣ си вѣрни. Честитий дены! днесъ въ шестия ковчегъ, въ ковчега ненапълненъ още, мога азъ друга шепа злато да изсипа. Изглежда малко, но растатъ по богатствата. За нѣкой царъ азъ нейде съмъ челъ, че заповѣдалъ той на всѣки войникъ по шепа прѣстъ на купъ да хвърля, и гордъ се хълмъ издигналъ тамъ, и царътъ

да гледа можелъ веселъ отъ високо долината, покрита съ бѣли шатри, морето и кораби бързоплувни.

Тѣй и азъ, носейки по малка шепа привичния си данѣкъ въ тоя зимникъ,

издигнахъ моя хълмъ и отъ върха му азъ виждамъ всичко, що ми е подвластно.

Какво не ми ѣ подвластно?... Като демонъ

отъ тукъ свѣта азъ мога да владѣя; поискамъ ли — палати ще се дигнатъ; въ великолепитѣ градини мои игриви нимфи въ купъ ще прилетятъ, и музитѣ данъ ще ми принесатъ, свободний гений ще да ми прислужава и добродетелта, и будний трудъ отъ менъ смирено ще награда чакатъ. Щомъ свирна — и тогазъ къмъ менъ послушно

окървавенъ злодеятъ ще полези, ржката ми ще ближе и ще гледа въ очитѣ ми, въ тѣхъ четейки мойта воля.

Менъ всичко е послушно, азъ — на нищо;

по-горе съмъ отъ всѣкакви желанья; Спокоенъ съмъ: съзнавамъ своята сила:

това съзнание ми стига...

(Поглежда златото си)

Малко изглежда то, а пѣкъ на колко грижи, лъжи, молби, проклятия и сълзи човѣшки е най-тежъкъ представителъ!

Тукъ старъ дублонъ азъ имамъ... ей го. Днесъ

вдовица ми го даде, следъ като половина денъ на колѣне плака съ дечица три предъ моитѣ прозорци. Валѣше дъждъ и сѣкна, пакъ валѣ, не ставаше присторницата; бихъ ѣ изпждилъ азъ, но нѣщо ми шептѣше, че мжжовий си дългъ ми е донесла, за да не бѣде утре въ затвора. Азъ азъ жѣлтица? Даде я Тибо.

Отъ где я ѣ взелъ ленивецътъ измамникъ?

Открадналъ я е, или, може би, тамъ на голѣмий пѣтъ, нощесъ въ гората...

Да! ако всички сълзи, кръвъ и потъ, пролѣни за туй, що се тука пази, въ мигъ трѣгнѣха изъ земнитѣ недра, то щѣше да е новъ потопъ и азъ удавилъ бихъ се въ зимника си вѣрни...

Ярѣкъ и страшенъ образъ!

Вторъ такъвъ образъ на скъперничество въ нашата паметъ е образъ на Плюшкина, който събиралъ стари подкови и стари гвоздеи.

Естествено е, че задъ тия грандиозни и изключителни въ трагически и комически родъ типове, ние вече не виждаме дребнавото сребролюбие, не обръщаме на него и внимание, когато това, именно, обикновенното, слабичкото, вулгарно сребролюбие е сжщински смъртенъ грѣхъ.

Има една картина отъ прочутия

времена този поздравъ избледнява и се изтъква. Но въ усилни години той отново се изпълва със съдържание. Българският народ винаги е горѣл въ огъня на страданиято: робство, възстания, войни, размирия...

... И застана на Велики петък на Голгота!

За такъв народъ има смисълъ такъв поздравъ...

Въ нѣколко статии, разкази, стихове и др. „Миръ“ е застъпилъ обширно и сполучливо единъ подбранъ великденски материалъ и е добилъ истински ликъ на пасхаленъ брой.

Не е останалъ по-надире и мѣстниятъ „Варненски общински вестникъ“. Помѣстена е статия отъ нашия Митрополитъ, дѣда Йосифа, въ която той, вѣренъ на себе си, не дѣли земното отъ небесното. И ни дава единствения лѣкъ и най-ефикасното срдѣство за борба съ злото въ свѣта.

— „Сърдечнитѣ молитви могатъ да бждатъ по-силни и отъ най-мошнитѣ орждия. Чрезъ силна вѣра въ Господа и чрезъ твърдо упование въ Неговата правда ще може да се извърши онова чудо, което днесъ всѣко човѣшко срдѣце очаква, защото, изпросимъ ли Божията милостъ върху свѣта, последниятъ ще бжде спасенъ.“

Уводната статия на вестника може да прави честь на всѣко религиозно списание.

... Нека въ тѣзи тежки за човѣчеството времена си спомнимъ великитѣ кръстни мжки на Богочовѣка и за най-скжпата жертва, която той безропотно понесе за спасението на човѣчеството. Нека, варненци, съ истинска радостъ посрещнемъ този денъ, съ надеждата за близкото възкресяване на свѣтлото минало на нашия градъ.

Областниятъ директоръ, г. Ст. Певевъ, пише за „истината“:

„Да свидетелствува истината, да я насади всрдѣ човѣчеството, да го направи вѣрующо, да извика на показъ моралнитѣ му качества и да ги постави като основа на човѣшкитѣ отношения—ето Божествената мисия на Христа — Богочовѣка. И когато празнуваме Великото Христово Възкресение и се поздравяваме, нека пожелаемъ и въ душитѣ ни да възкрѣсне проповѣдваната отъ Христа морално-религиозна истина.“

Кметътъ на Варна, г. инженеръ Я. Мустаковъ, пише:

„Споменътъ за великата жертва на Спасителя ще изпълни срдцата на всички онеправдани и оскърбени

съ вѣра за по-добри дни. Всрдѣ тъмната на мжкитѣ и страданията, пасхалниятъ поздравъ „Христосъ възкресе“ ще възрадва и обнадежди милиони човѣшки срдца.“

Варненскиятъ пъкъ в. „Черно море“ намѣрилъ за умѣстно да ни разкаже „истината за библейската мана“. Това било мистична приказка за бѣгството на евреитѣ отъ Египетъ. Бѣгащитѣ евреи останали безъ храна и Богъ имъ изпратилъ „манна“, която утолила глада имъ. „Черно море“ открива тайната на „манната“.

„Това не е нищо друго, освенъ втвърденъ сокъ, който отдѣля едно особено насѣкомо... Тѣзи насѣкоми се хранятъ съ листата на тамариска и извличатъ тѣхния сокъ... Секрециитѣ на тѣзи насѣкоми се извършватъ въ такива размѣри, че може да бждатъ разнасяни отъ вѣтра и да падатъ на земята като градъ или дждъ... Споредъ научнитѣ данни, се установява, че манната съдържа въ себе си доста гликоза“...

... „Единъ бедуинъ създалъ собствена ферма отъ тамариски и малка индустрия за манна“... И т. н. и т. н. „Научна експедиция“, „ученитѣ открили“, „насѣкоми съ особена секреция“, „сокъ отъ тамариски“, „бедуинъ — търговецъ на манна“ и т. н., и т. н.

Коя е тази научна експедиция, де да провѣримъ истината, кой е арапинътъ, който и до днесъ произвежда манна и що за мухи сж тия, които произвеждатъ такава чудна манна—всичко това в. „Черно море“ не ни казва.

Но още по-чудно е, че „Илюстрирана политика“ (пакъ Великденски брой—87) попадналъ буквално на сжщата тема. И разказва буквално следното:

„Небесната манна сжществувала. Въ Библията се говори за чудната храна, която падала отъ небето и служела като храна на благочестивитѣ преселенци. Това въ сжщность не е легенда. Въ планината Синай въ Палестина расте дърво манна. Отъ неговата кора капе гжстъ и хранителенъ сиропъ, който сжщо се нарича манна. Този сиропъ и сега се употребява като храна отъ мѣстното население.“...

Ето едно дърво, което се явява конкурентъ на предприемчивия арапинъ индустриалець... Въ тази търговия съ „манна“ кой ли ще добие премия! Дали незнайнитѣ насѣкоми съ чудната секреция, или незнайното дърво — индустриалець на оригинална „манна“!

Събралъ: свещ. Енчо п. Йордановъ

Д-ръ Конст. Караджовъ

Възкрѣсна ли наистина?

(Отъ английския епископъ лордъ Mountmoress)

Не ще и съмнение, че християнството зависи изцѣло отъ това питане. Апостолъ Павелъ казва: „Ако Христосъ не е възкрѣсналъ, праздна е нашата проповѣдь, праздна е и вѣрата ви“. Християнството сжществувало или пропадна, споредъ историческата действителностъ на възкресението на Исуса Назарянина.

Какви доказателства имаме, че възкресението е едно историческо събитие и каква е стойността на тия доказателства?

Първомъ, самитѣ даже историци приематъ, че ние сме длъжни да възприемемъ като основно истински описванитѣ отъ евангелието събития и когато даже тѣхнитѣ християнски заключения не сж прави. Единадесетитѣ апостоли, Христовата майка и жинитѣ, които Му служили, сигурно вѣрвали, че на третия денъ следъ Неговото разпятие сж видѣли и говорили съ Исуса и че Неговитѣ ржце и ребра сж носѣли отпечатъка на разпъването и че Той билъ абсолютно сжщиятъ. Въпрѣки че отъ много гледища Той се билъ странно промѣнилъ, понеже тѣлото Му не изглеждало подложено на обикновенитѣ ограничения на времето и мѣстото: Той се явявалъ и изчезвалъ; въ единъ моментъ билъ въ Емаусъ, а следния—въ Иерусалимъ, въ една стая, вратитѣ на която били заключени. И въпрѣки това, Той е билъ сжщиятъ Исусъ. Ние можемъ безспорно да приемемъ, че това е било тѣхното вѣрване.

Навѣрно, нѣщо се бѣ случило презъ оня първи денъ на Пасхата, което ги бѣ свѣтквично промѣнило отъ една изплашена дружина, тероризирани и отчаяни хора, въ най-въодушевна, смѣла и радостна група отъ хора, любители на опасности, каквато група бѣ позналъ свѣтътъ. Каузата, на която се бѣха обрекли, бѣ пропаднала. Водачътъ имъ бѣ убитъ беззащитенъ. Всичко изглеждало загубено. Тѣ, разочаровани и уплашени, смѣтаха да се повърнатъ къмъ по-предшнитѣ си занятия. Малко по-късно, обаче, тѣ тргватъ съ непоколебимо довѣрие и явна радостъ, за да убедятъ свѣта, че каузата имъ не само не била загубена, но е непреодолима. Че умъртвяването на тѣхния Господъ не било друго, освенъ предисловие на тѣх-

ното възтържествуване. Че Той не билъ вече мъртавъ, но че се намира помежду имъ. Ако тѣ не Го бѣха действително видѣли следъ разпятието Му, то какво би могло да докара тѣхната внезапна и удивителна промѣна въ съвършено обикновени хора?

И всички тѣ почувствуваха задължението да разгласятъ събитието, безъ да бждатъ разклатени отъ преследванията и осмиването. Засвидетелствуванията имъ били подложени на мжчения чрезъ огънь и мечъ, звѣрове и разпъване, разжсване и забиване на колове, убиване съ камъни и линчуване. Но никой неумоповреденъ човѣкъ не умира за едно упорито твърдение, ако не знае, че то е истина. Понеже тѣ бѣха видѣли и говорили съ Исуса следъ възкресението Му отъ мъртвитѣ, то всички апостоли—съ изключение, може би, на Иоана—и стотина отъ първитѣ християни приели съ благодарностъ смъртъта. Ще кажете, може би, нѣкои отъ тѣхъ били довѣрчиви, луди, ако искате. Но не всички, навѣрно, били такива. Самитѣ апостоли били обикновени хора, отъ всѣкакъвъ типъ, характеръ и обществено положение. Никой не би могълъ да характеризира като сантиментални или хистеричи Филипа, хитрия търговецъ, Тома, скептика философъ, Петра, изпечения отъ слънце и полуголъ рибаръ, Матея, лукавия финансистъ. Все пакъ, обаче, всички тия хора казватъ, че били очевидци свидетели и предпочели да умратъ, отколкото да се откажатъ. Това е второто доказателство.

Трето: Ако Исусъ не е възкрѣсналъ отъ мъртви, то тогава човѣкътъ на науката—историкътъ—длъженъ е да възприеме едно съвършено невѣроятъ чудо и да изкорени единствената основа, на която може да се подкрепи една наука на историята. Ако разгледаме историята на човѣка, то виждаме народни цивилизации да нарастватъ, достигатъ своя връхъ, а после да пропадатъ. Една продължителна серия отъ издигания и отпаданъ.

Внезапно, въ 780 или 790 година отъ основаването на Римъ, течението на историята промѣня своя пжтъ. Едно съвсемъ ново „нѣщо“ се явява на сцената. Явява се из-

художникъ Урбанъ, която картина се нарича „Борба за злато“. Картината—група, или кълбо отъ човѣшки фигури, съ лица, обезобразени отъ лакомия и хищничество. Тѣзи хора се борятъ единъ съ други за кесия злато. Всѣки отъ тѣхъ „повидимому е готовъ да прегризе гърлото на другия за едно златно търкалце изъ тая кесия. И всѣки е готовъ да даде и своето тѣло и своята съвестъ за злато.“

Това е ярко и изразително... Това действително е царството на смъртния грѣхъ.

На картината отъ Ферри користолубието е представено въ мрачната фигура на „Иуда съ кесия съ злато“... пакъ фигура силна, съ Каиновъ печатъ, „смъртна гибелъ“.

Но не е ли по-реална тая идилична картинка: Баща и майка, които иматъ своя малка бакалничка. И синътъ и дъщеря имъ се учатъ въ университета. Тия синъ и дъщеря сж тѣхната гордостъ. Тѣ живѣятъ за своитѣ деца. И ето, следъ свършека на работата, вечерта, старитѣ сж въ своята стая. Въ стаята се чува само тракането топкитѣ на смѣталото, шепота на стария, който смѣта цифритѣ и тихото бърборене на бабата. Сбръчканото, като смачкана ржкавица, лице на старата е цѣло внимание. Голѣмитѣ ѝ черни и мжтни очи не се откъсватъ отъ смѣталото.

Неговото лице е напрежение, математика — той решава сложна задача.

—Сапунъ... половинъ килограмъ 8 лв., тютюнъ 4 лв... м-да. А всичко сж взели днесъ на кредитъ 12 лв. Ето какво! Митъ, общарътъ, заплата ли ти 20-тѣ лева? — запита старата.

—Обущарътъ? Помоли ми се да ги запиша при стария дългъ.

—Неговата е изгубена работа... и защо му даде ти на кредитъ?

Да, азъ, казва, въ сжбота всичко ще заплатя...

—Какъ може той да се издължи? Жена му е болна, самъ той е безъ работа, а Ванка не иска да ги знае, скита, гуляе и нищо друго...

—Ама, ти нали имашъ полица?

—Имамъ полица... Е, сждията ще го осжди, ще се събератъ още сждебни разноски, ще се удвои дългътъ... какъ ще може да се издължи?

—Тѣ, знаешъ, иматъ хубава икона, съ златна обшивка и сребърна рамка... Тя струва пари—напомни бабата.

—Това азъ знаа, ... но той, прахосникътъ, може да я заложимъ нѣкому...

—Да я заложимъ — на кого ще я занесе, пакъ на насъ ще я донесе.

—Така е, на насъ ще ѝ даде въ залогъ, но той ще иска да му дадемъ на кредитъ още, както самъ

каза, поне 100 лева.

—Нека, пакъ е въ нашъ интересъ, иконата струва много, много повече.

Ние, съ тебе, сме предвидливи и предпазливи хора и всѣкога сполучваме да запазиме нашия интересъ. И още кажи!

—И това е вѣрно... Я дай да изпиемъ по чаша чай!

Минута две се продължава мълчание. Чува се като сърбатъ чая.

—А, пакъ се изясни, месечинката изгрѣва, новъ месецъ имаме, утре ще бжде времето хубаво и така ще продължава най-малко още двадесетъ дни.

—Ами, какъ мислишъ ти за госпожа Загорска?

—Азъ мисля, че трѣбва да приведемъ въ действие изпълнителния листъ срещу нея, да опишемъ всичко, що има.

—Въ старопиталището не сж я приели.

—Ето! Значи, че трѣбва да побързае, защото тя всичко ще изпродаде. Съ какво друго тя ще живѣе?

—На улицата, предъ църквата, тамъ да отиде, да проси... Преди два дни цигани влѣзоха у дома ѝ... Азъ гледахъ да видя, ще продаде ли нѣщо. Не продаде...

Смъртниятъ грѣхъ „сребролюбие“ по-скоро е тукъ, въ тази картина, отколкото даже въ избата на рицаря.

На картината отъ Урбанъ се борятъ за злато, като за срдѣство да удовлетворятъ други свои страсти. Металътъ дава възможностъ да се пие въобще отъ отровната чаша на грѣха... Тука ние имаме работа като че ли даже не съ сребролюбие.

Въ „Идилия“ (отъ М. Горки) душата на чадолубивитѣ родители е обхваната отъ плесенята на сжщинския грѣхъ сребролюбие.

Въ днешно време този грѣхъ въобще има мирни и даже законни форми.

Смъртниятъ грѣхъ, който по славянски се нарича съ това звучно име „сребролюбие“, по своята сжщность е преоценка ценността на златото, ценността на паритѣ, като жизнено срдѣство (ресурсъ), оценка на богатството, като почти изключително и единствено по сжщество срдѣство да се здобие щастие, да се купи въ живота щастие.

Всѣкжде, кждето на богатството се дава такава изключителна оценка, душата е вече зарамена отъ плесенята на истинския смъртенъ грѣхъ. И този грѣхъ—службата на „Мамо-на“ — е общъ, еднакво за бедняка, който се прекланя понѣкога предъ златото, само заради платоническото, съвършено безкористно уважение къмъ богатството, и за богаташа, който счита себе си сила, заради това, че той владѣе златото.

(Следва)

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЕПАРХИЯТА.

През миналия месец, по време на пребиваването си в столицата, Негово Високопреосвещенство Епархийският ни Архиепископ е посетил г. Директора на народното здраве, в връзка със строежа на църковната болница в епархията и прегледали заедно програмата за идейните скици. Господин Директорът е докладвал програмата пред Висшия медицински съвет, който я одобрил. Със писмо № 6996 Дирекцията на народното здраве е съобщила вече на св. Митрополия решението на Висшия медицински съвет. На 9 април Негово Високопреосвещенство е посетил г. Директора на Народния музей, с когото е разговарял за възстановяването на Патлейна. Комисията по старините е разрешила построяването на храма и манастира в Патлейна. Това решение е утвърдено вече от г. Министра председателя. Народният музей е съобщил това на св. Митрополия с писмо № 303.

На 10 април Негово Високопреосвещенство е посетил г. Главния секретар на Министерството на народното просвещение, комуто връчил изложение по събора на християнската учаша се младеж в Варна на 15 и 16 май т. г. Господин Министърът на народното просвещение е разрешил на учителите и учениците съборяни да бъдат освободени от учебни занятия на 15 и 16 май. По сжция въпрос Негово Високопреосвещенство е посетил и г. Началника на професионалното образование при Министерството на търговията, промишлеността и труда. Господин Министърът на търговията, промишлеността и труда е разрешил на учителите и учениците от професионалните училища в Епархията да бъдат освободени от учебни занятия на 15 и 16 май. А г. Министърът на вътрешните работи разрешил съборът да стане в Варна на 15 и 16 май.

На 13 април Негово Високопреосвещенство е посетил г. Началника на горите при Министерството на земледелието по въпроса за отпускане място за застрояване манастир в Патлейна. Горският съвет при Министерството е разрешил да се отпуснат 30 декара място в Патлейна за тая цел. Разрешена е сжщо и експлоатацията

на една каменна кариера до Патлейна.

На 14 април Негово Високопреосвещенство е присъствувало на тържественото събрание на Съюза за закрила на децата.

На 15 април, понеделник, Архиепископът ни е посетил г. Председателя на парламентарната бюджетарна комисия и му връчил изложение за отпускане на един милион субсидия за възстановяването на Патлейна. По сжция въпрос е разговарял с някои от членовете на бюджетарната комисия. По въпроса за възстановяването на Патлейна и за отпускане субсидия от Народното събрание, Негово Високопреосвещенство е разговарял и с г. Министра на финансите, когото е посетил на 16 април. Все в връзка с това дело Епархийският ни Архиепископ се е срещал и с г. Министра на благоустройството, с когото е разговарял и за поправката на Омортаговия мост и разширението на пътя към Патлейна. Господин Министърът е разрешил да се отпуснат 100 хиляди лева за Патлейна, 50 хиляди лева за поправка на моста и необходимите суми за разширяване на пътя към Патлейна. Господин Министърът се съгласил да бъде вписана в бюджета на Министерството сумата 1,000,000 лв. за възстановяването на Патлейна.

От София Негово Високопреосвещенство Епархийският Архиепископ се завърна в Варна на 19 април.

На 20 април, събота, вечерта Негово Високопреосвещенство Епархийският Архиепископ присъствува на всенощното бдение в варненската църква „Св. Николай“ и произнесе слово. На другия ден, неделя Вайя, той отслужи св. литургия в сжщия храм, след което извърши водосвет по случай откриването на градската отбуска служба на Варненската градска община и заедно с г. Варненския кмет и други граждани отидоха с една от новите коли в Златните пещици. Сжщия ден след обяд Негово Високопреосвещенство замина за гр. Преслав.

На 22 април Негово Високопреосвещенство е посетил учителската конференция в гр. Преслав, където е говорил за общата работа на народните пастори и учители в днешните изключителни времена. На конференцията сж присъствуваха около 250 учители и учителки. След обяд, заедно с г. архитекта Стефан В. Попов, Негово Високопреосвещенство е посетил мястото, където се строи църковната болница, за да усият някои въпроси по плановете на болницата. Сжщата вечер Епархийският Архиепископ е пристигнал в гр. Шумен и се е черкувал в тамошната катедрала.

През дните на страстната седмица: сряда, четвъртък, петък, както и на Възкресение Христово, Архиепископът служи в Варненската катедрала. След службата на Второ Възкресение Негово Високопреосвещенство прие в салоните на св. Митрополия пасхалните приветствия на официалните лица, представители на културните, благотворителни и просветни организации в града и на много граждани. Сжщия ден след обяд замина за гр. Шумен, дето на втория ден на Великден извърши божествена служба в тамошната катедрала, а на третия ден — 30 април — е служил в гр. Омортаг.

На 1 май Негово Високопреосвещенство е посетил гр. Преслав в връзка с доставката на строителни материали за църковната болница. На другия ден е бил в Каспичанъ и Нови-пазаръ все в връзка с сжщия въпрос — за доставката на тухли от местните фабрики. В

Петък, на 3 април, Негово Високопреосвещенство се завърна в Варна и има конференция с ръководството на втория събор на ученическите християнски дружества в епархията, която продължи и на следния ден.

На 5 май, неделя, Епархийският Архиепископ се черкува в Варненската катедрала. На Гергьовден, празника на храбростта, молебният за воинството в Варна бѣ отслужен от Негово Високопреосвещенство.

През целия ден на 8 април Н. Високопреосвещенство приема посетители. — На 9 април Архиепископът има съвместно заседание с църковното настоятелство при варненската църква „Св. Архангел Михаил“ по църковно стопански въпроси.

Със Царски указ № 49 от 19 април т. г. сж утвърдени избраните през м. февруарий т. г. за членове на Варненския и Преславския епархийски духовен съвет икономъ Йосифъ Хр. Камбуровъ и протоиерей Петъръ Икономовъ.

Денъ на детето.

(Продължение отъ 2 стр.)

Нѣколко часа съ нашите деца. Да не винимъ и улицата, защото по нея ние вървимъ, а не мъримъ и поучаваме детето по тази улица, чието и да е то.

Душата на малките е чиста. Ако ние всички бихме положили малко трудъ, за да ги научимъ на добро, или поне да запазимъ тяхната първоначална чистота, като ограничаваме предъ тях своите страсти и пороци, то тези крехки души биха възраствали в правия път. Тогава те биха представили себе си след време доблестни и честни граждани, полезни за себе си и за околните.

За тази младежъ нека отдѣляме поне малко грижи отъ всѣкидневните си житейски и материални грижи, за да намѣримъ въ старините си покой и доволство за дето не сме заровили таланта, а сме удвоили неговата цена, въ лицето на своите израстнали рожби.

Свещ. В.

ПРАВДА

На правдата света отъ вѣчното дърво,
Иисусъ бѣ неговъ клонка благовонна;
сѣ вѣнецъ тръненъ на невинно чело,
Той проговори слова на мъдростта.

Съвестта и свѣта кумира Му бѣха,
правдата и любовта слово Му бѣха—
Отивамъ си, дойде моя часъ, каза сѣжда,
но моята смъртъ е моята надежда...

Камбаната в зори утринъ ще удари,
ще разкрие ярка свѣтлина въ свѣта;
Разкрийте вече своите сърдца корави—
Иисусъ възлюби хората и Бога!

А днесъ, защо е тая глупава врява,
борба страшна и кървава разправа...
Едничка салъ ще утоли прѣстѣта
за винаги на всички алчността.

Шуменъ

Петинка Халачева

ОКОЛИЙСКО СВЕЩЕНИЧЕСКО БРАТСТВО — ВАРНА

СКРЪБНА ВЕСТЬ

Днесъ се представи о Господѣ

СВЕЩЕНИКЪ

АВРАМЪ КОЛЕВЪ

енорийски свещеникъ на с. Кичево (Варненско)

Покойниятъ е роденъ на 17 мартъ 1881 г. въ с. Марково, Чирпанска околия. Завършилъ курса на Самоковското богословско училище. Свещенодействувалъ е 34 години — въ с. Дуранъ кулакъ, Балчишка околия, въ гр. Балчикъ, въ с. Аксаково, Варненска околия и въ с. Кичево. Участвувалъ е въ войните презъ 1915—1918 година като болниченъ свещеникъ. Отличаваше се съ правдивъ и благъ характеръ и примѣрна кротостъ.

Богъ да го прости и успокои въ небесното Си царство!

Опѣлото му ще се извърши утре на 10 ч. преди обѣдъ въ църквата „Св. Петка“. Тѣлните останки на покойния ще се вдигнатъ отъ дома му — Варна, ул. „Полковникъ Свѣщаровъ“.

гр. Варна, 8 май 1940 г.

Отъ Варненското околийско свещеническо братство.

Ботевско църковно настоятелство — с. Ботево (Варненско).

Обявление № 4.

с. Ботево, 5 май 1940 год.

Ботевското църковно настоятелство обявява на интересуващите се, че на 16-я денъ отъ публикацията на настоящето, въ притвора на църквата „Св. Пророкъ Илия“ ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ — използване тревата отъ църковното място „Св. Марина“ 64 декара.

Законътъ за Б. О. П. задължителенъ.

Отъ Църковното настоятелство.

Печатница „Просвещение“ — Варна. Телефонъ 21-38.

веднажъ една империя отъ съвсемъ новъ типъ, съ нова цивилизация и нови хора, основана не на насилието, а на любовта и благоволенieto и на самопожертвуванието, целяща не мекошавостта и добруването, а аскетизма и смиренieto. А тая нова империя не представя признаци на отпадане, но се засилва и расте всеки денъ. Тя е държавата на Иисуса Назарянина, а неинъ центъръ е вѣрата, че Той е възкръсналъ отъ мъртвите. Ако не бѣ възкръсналъ, какъ щѣше да може да се обясни тоя удивителенъ и за пръвъ път вижданъ завои въ историята на човѣка?

Но има и една друга страна на въпроса. До като ние възприемаме съ удивителна леснина всички други събития на историята за истински, засвидетелствуванията за Иисусовото възкресение сж провѣрени и прѣсти презъ цѣли вѣкове. Ако ги не приемаме за истински, то ние не можемъ да бждемъ увѣрени и за никое друго събитие на историята. На всѣкиго ужъ великъ ученъ, който не вѣрва, ние можемъ да противопоставимъ други еднакво велики мъдрети, които вѣрватъ. Но отъ какво друго доказателство за действителността на Иисусовото възкресение имаме нужда, ако не отъ самите църкви, които днесъ сж изпълнени отъ народи изъ цѣлия свѣтъ?

„Христосъ възкресе, воистину възкресе!“